

FIZ219_EST_UygulamaNotlari_14_GenelSinav

February 8, 2020

1 Uygulama Notları: 14

1.1 FİZ219 - Bilgisayar Programlama I | 30/01/2020

- Genel Sınav Soru ve Çözümleri

Emre S. Tasci emre.tasci@hacettepe.edu.tr

1. Soru

Verilen üç girdinin (a_1, a_2, N) ilk ikisinden Fibonacci serisini ($a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$) üretip, üçüncü girdi olan N . terimi döndüren `fibonacci(a1, a2, N)` fonksiyonunu yazınız. (örnek sonuç: `fibonacci(2,5,4)` => 12)

```
[1]: # Tercihen fibo_n.m dosyasi olarak
function f = fibo_n(a1,a2,N)
for i=3:N
    f = a1 + a2;
    a1 = a2;
    a2 = f;
endfor
endfunction
```

```
[2]: fibonacci(2,5,4)
```

```
ans = 12
```

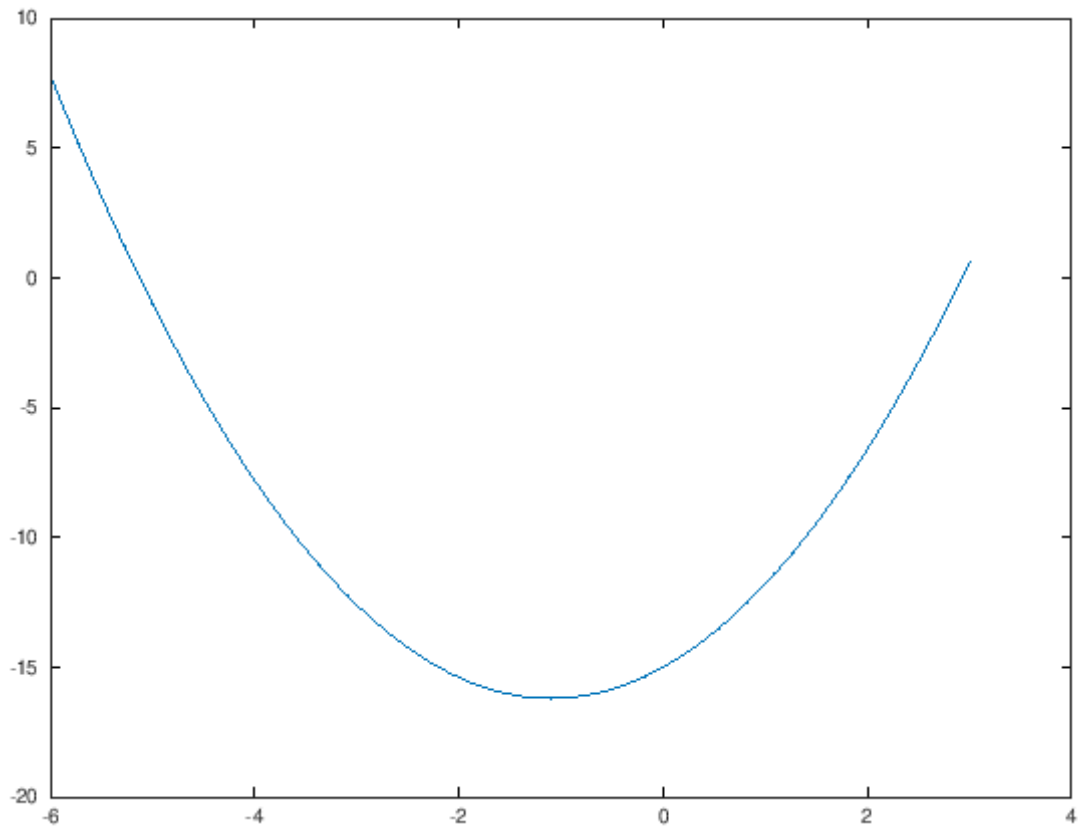
2. Soru

$f(x) = x^2 + 2.2x - 15$ fonksiyonunun köklerinin $[-6,3]$ aralığında olduğu bilinmektedir.

- Fonksiyonu tanımlayın.
- Bu fonksiyonun ilgili aralıkta grafiğini çizdiren komutu yazın.
- $\epsilon = 10^{-6}$ yakınsaklıkla kökleri bulan kod yazın.

```
[3]: # a)
function f=fonk(x)
    f = x.^2 + 2.2*x - 15;
endfunction
```

```
[4]: # b)
x = linspace(-6,3,100);
plot(x,fonk(x));
```



```
[5]: # c)
epsilon = 10^-6;

# 1. kok:
a = -6;
b = 3;
f_a = fonk(a);
f_b = fonk(b);
kok1 = (a + b)/2;
kok_onceki = -100;
i = 0;
while (abs(kok1-kok_onceki)>epsilon)
    f_kok = fonk(kok1);
    i++;
    printf("%04d. %10.7f | %10.7f | %10.7f \t%9.5f\n",i,a,kok1,b,f_kok);
    if(sign(f_a) == sign(f_kok))
        a = kok1;
```

```

        f_a = f_kok;
    else
        b = kok1;
        f_b = f_kok;
    endif
    kok_onceki = kok1;
    kok1 = (a + b)/2;
endwhile
printf("1. Kok: %.9f\n",kok1);

printf("\n-----\n")

# 2. kok:
a = kok1+epsilon;
b = 3;
f_a = fonk(a);
f_b = fonk(b);
kok2 = (a + b)/2;
kok_onceki = -100;
i = 0;
while (abs(kok2-kok_onceki)>epsilon)
    f_kok = fonk(kok2);
    i++;
    printf("%04d. %10.7f | %10.7f | %10.7f \t%9.5f\n",i,a,kok2,b,f_kok);
    if(sign(f_a) == sign(f_kok))
        a = kok2;
        f_a = f_kok;
    else
        b = kok2;
        f_b = f_kok;
    endif
    kok_onceki = kok2;
    kok2 = (a + b)/2;
endwhile
printf("2. Kok: %.9f\n",kok2);

# Kontrol edelim:
printf("\nroots() fonksiyonu ile bulunan kökler:\n%.9f\t%.9f\n",roots([1 2.2_
↪-15]))

```

0001.	-6.0000000		-1.5000000		3.0000000		-16.05000
0002.	-6.0000000		-3.7500000		-1.5000000		-9.18750
0003.	-6.0000000		-4.8750000		-3.7500000		-1.95938
0004.	-6.0000000		-5.4375000		-4.8750000		2.60391
0005.	-5.4375000		-5.1562500		-4.8750000		0.24316
0006.	-5.1562500		-5.0156250		-4.8750000		-0.87788

0007.	-5.1562500		-5.0859375		-5.0156250	-0.32230
0008.	-5.1562500		-5.1210938		-5.0859375	-0.04081
0009.	-5.1562500		-5.1386719		-5.1210938	0.10087
0010.	-5.1386719		-5.1298828		-5.1210938	0.02996
0011.	-5.1298828		-5.1254883		-5.1210938	-0.00544
0012.	-5.1298828		-5.1276855		-5.1254883	0.01225
0013.	-5.1276855		-5.1265869		-5.1254883	0.00340
0014.	-5.1265869		-5.1260376		-5.1254883	-0.00102
0015.	-5.1265869		-5.1263123		-5.1260376	0.00119
0016.	-5.1263123		-5.1261749		-5.1260376	0.00008
0017.	-5.1261749		-5.1261063		-5.1260376	-0.00047
0018.	-5.1261749		-5.1261406		-5.1261063	-0.00019
0019.	-5.1261749		-5.1261578		-5.1261406	-0.00005
0020.	-5.1261749		-5.1261663		-5.1261578	0.00002
0021.	-5.1261663		-5.1261621		-5.1261578	-0.00002
0022.	-5.1261663		-5.1261642		-5.1261621	-0.00000
0023.	-5.1261663		-5.1261653		-5.1261642	0.00001

1. Kok: -5.126164734

0001.	-5.1261637		-1.0630819		3.0000000	-16.20864
0002.	-1.0630819		0.9684591		3.0000000	-11.93148
0003.	0.9684591		1.9842295		3.0000000	-6.69753
0004.	1.9842295		2.4921148		3.0000000	-3.30671
0005.	2.4921148		2.7460574		3.0000000	-1.41784
0006.	2.7460574		2.8730287		3.0000000	-0.42504
0007.	2.8730287		2.9365143		3.0000000	0.08345
0008.	2.8730287		2.9047715		2.9365143	-0.17181
0009.	2.9047715		2.9206429		2.9365143	-0.04443
0010.	2.9206429		2.9285786		2.9365143	0.01945
0011.	2.9206429		2.9246108		2.9285786	-0.01251
0012.	2.9246108		2.9265947		2.9285786	0.00346
0013.	2.9246108		2.9256027		2.9265947	-0.00452
0014.	2.9256027		2.9260987		2.9265947	-0.00053
0015.	2.9260987		2.9263467		2.9265947	0.00147
0016.	2.9260987		2.9262227		2.9263467	0.00047
0017.	2.9260987		2.9261607		2.9262227	-0.00003
0018.	2.9261607		2.9261917		2.9262227	0.00022
0019.	2.9261607		2.9261762		2.9261917	0.00010
0020.	2.9261607		2.9261685		2.9261762	0.00003
0021.	2.9261607		2.9261646		2.9261685	0.00000
0022.	2.9261607		2.9261627		2.9261646	-0.00001

2. Kok: 2.926163635

roots() fonksiyonu ile bulunan kökler:

-5.126164428 2.926164428

Alternatif olarak, kök bulma kısmını fonksiyonlaştırsaydık, gereksiz tekrarlardan da kurtulmuş

olurduk:

```
[6]: function kok=kok_bul_fonk(a,b,epsilon)
# 'fonk' fonksiyonun [a,b] araliginda
# yarilama (bisection) yontemi ile
# epsilon yaklasiklikla kokunu bulur.

if(a>b)
    # Eger a, b degerinden buyukse,
    # yerlerini degistiriyoruz
    c = a;
    a = b;
    b = c;
endif

f_a = fonk(a);
f_b = fonk(b);
kok = (a + b) / 2;
kok_onceki = a - 1;

while(abs(kok-kok_onceki)>epsilon)
    f_kok = fonk(kok);
    if(sign(f_a) == sign(f_kok))
        a = kok;
        f_a = f_kok;
    else
        b = kok;
        f_b = f_kok;
    endif
    kok_onceki = kok;
    kok = (a + b) / 2;
endwhile
endfunction

a = -6;
b = 3;
epsilon = 1E-6;
kok1 = kok_bul_fonk(a,b,epsilon);
kok2 = kok_bul_fonk(kok1+epsilon,b,epsilon);
printf("1. Kok: %10.7f\n2. Kok: %10.7f\n",kok1,kok2)
```

```
1. Kok: -5.1261647
2. Kok:  2.9261636
```

3. Soru

Bir sınıftaki n öğrencinin 2 ara sınav ve bir genel sınav notları ($n \times 3$) boyutundaki bir notlar matrisinde tutulmaktadır (notlar matrisinin tanımlanmış olarak elinizde bulunduğunu varsayın).

- a) `notlar` matrisine 4. sütun olarak ağırlıklı not ortalamalarını hesaplayın (ara sınavların ortalamalarının %50'si + genel sınavın %50'si)
- b) Ortalamaları 50'ye eşit veya 50'den büyük olan öğrenciler dersten geçeceklerdir. Bu öğrencilerin sayısını hesaplayın.
- c) Dersi geçen öğrencilerin ortalamalarının ortalamasını hesaplayın.

```
[7]: # Öğrenci sayısını [50,300] arasında rasgele olarak belirleyip,
# rasgele olarak notlar matrisini oluşturalım:
n = randi([50,300]);
notlar = randi([0 100],[n 3]);
notlar(1:5,:)
```

ans =

```
35    85    60
58     7    67
40     1    62
90    80    37
26     9    19
```

```
[8]: # a)
notlar(:,4) = (notlar(:,1) + notlar(:,2))/4 + notlar(:,3)/2;
notlar(1:5,:)
```

ans =

```
35.0000    85.0000    60.0000    60.0000
58.0000     7.0000    67.0000    49.7500
40.0000     1.0000    62.0000    41.2500
90.0000    80.0000    37.0000    61.0000
26.0000     9.0000    19.0000    18.2500
```

```
[9]: # b)
gecenler_ort = notlar(notlar(:,4)>=50,4);
gecenler_ort(1:5)

rows(gecenler_ort)
```

ans =

```
60.000
61.000
71.250
50.000
```

71.750

ans = 59

```
[10]: # c)
gecenler_ort_ort = mean(gecenler_ort)

# veya:
gecenler_ort_ort = sum(gecenler_ort) / rows(gecenler_ort)
```

```
gecenler_ort_ort = 64.750
gecenler_ort_ort = 64.750
```

4. Soru

Elinizde 10 m uzunluğunda bir ip var. Bu ipten (a, b) kenar uzunluklarına sahip bir dikdörtgen yapıp, maksimum büyüklükte alanı kapatmanız isteniyor. Bu durumda, biliyoruz ki, maksimum alanı verecek olan şekil $a = b = 2.5\text{m}$ olan bir kare olacaktır.

$$a + b = 5 \rightarrow S = a \cdot b = a(5 - a) \rightarrow \frac{\partial S}{\partial a} = 5 - 2a = 0 \Rightarrow a = 2.5 \rightarrow b = 5 - a = 2.5$$

Bu sonucu a 'yı 0.1 aralıklarla 0'dan 5'e kadar arttırıp, karşılık gelen b değerlerini bulup, alanı hesaplatıp, en büyük alanın $a = b = 2.5\text{m}$ olduğunu ispatlayan bir programla doğrulayınız.

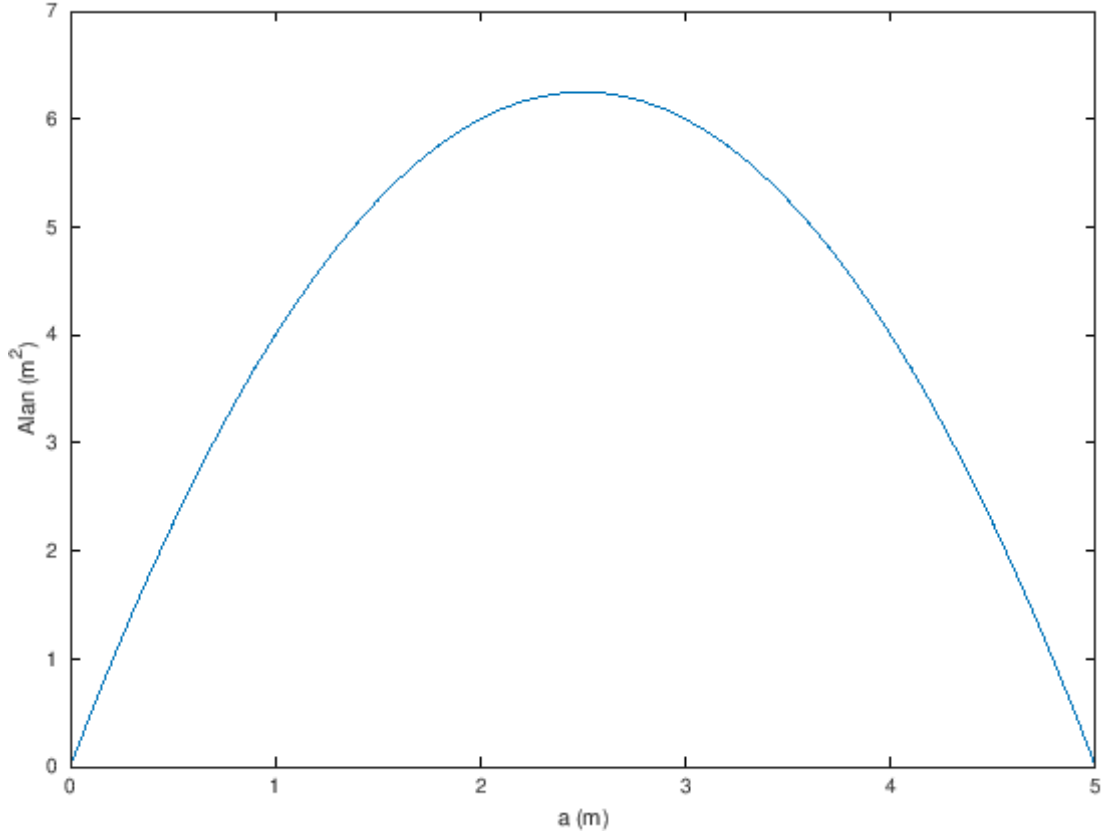
Bonus: a 'nın değerlerine karşılık gelen alan değerlerinin grafiğini çizdirin – 5 puan

```
[11]: alar=0:0.1:5;
Alanlar=[];
a_max = 0;
Alan_max = 0;
for a=alar
    b = 5 - a;
    Alan = a * b;
    if(Alan > Alan_max)
        a_max = a;
        Alan_max = Alan;
    endif
    Alanlar = [Alanlar Alan];
endfor

printf("Maksimum alani veren a: %4.2f m\n",a_max);
printf("Bu degere karsilik bulunan alan: %6.3f m^2\n",Alan_max);

plot(alar,Alanlar);
xlabel("a (m)");
ylabel("Alan (m^2)");
```

Maksimum alani veren a: 2.50 m
Bu degere karsilik bulunan alan: 6.250 m^2

5. Soru

2-boyutlu sarhoş yürüyüş problemi: Fizikte, matematikte ve istatistikte modellemeler için sıklıkla kullanılan bir ilerleme metodu bu adla anılmaktadır. 2-boyutlu uygulaması için orijinde $(x, y) = (0, 0)$ duran birini düşünün, tamamiyle tesadüfi olarak eşit ihtimalle (%25) doğuya, batıya, kuzeye veya güneye bir adım atar (adım uzunluğunu 1 birim alın). Bu şekilde (yani her adımı attıktan sonra bir sonraki adımının dört temel yönden biri olma ihtimalinin eşit olduğu şekilde) N adım attıktan sonra, başlangıç noktasından uzaklaşma mesafesini hesaplayan bir kod yazınız.

```
[12]: # En acik haliyle

N = randi([10,200]);
N=1000; # Hiz karsilastirmasi yapmak icin ayni N degeri
konum = [0,0];

tic();
for i=1:N
    yon = randi([1,4]);
    if(yon == 1)
        # Dogu
        konum = konum + [1 0];
```



```

elseif(yon == 2)
    # Bati
    konum = konum + [-1 0];
elseif(yon == 3)
    # Kuzey
    konum = konum + [0 1];
elseif(yon == 4)
    # Guney
    konum = konum + [0 -1];
endif
endfor

mesafe = sqrt(konum(1)^2 + konum(2)^2)
toc()

```

mesafe = 45.695
Elapsed time is 0.0923409 seconds.

```

[13]: # Daha ustaca bir yaklasim

N = randi([10,200]);
N=1000; # Hiz karsilastirmasi yapmak icin ayni N degeri
konum = [0,0];

tic();
yon = [1 0
-1 0
0 1
0 -1];
yonler = randi([1,4],[1,N]);
for i=1:N
    konum = konum + yon(yonler(i));
endfor

mesafe = norm(konum)
toc()

```

mesafe = 1.4142
Elapsed time is 0.017318 seconds.

```

[14]: # Daha da ustaca bir yaklasim

N = randi([10,200]);
N=1000; # Hiz karsilastirmasi yapmak icin ayni N degeri
konum = [0,0];

tic();

```

```

konumlar = randi([1,4],[1,N]);
xler_net = sum(konumlar==1) - sum(konumlar==2);
yler_net = sum(konumlar==3) - sum(konumlar==4);

mesafe = norm([xler_net yler_net])
toc()

```

mesafe = 29.967
Elapsed time is 0.00631499 seconds.

```

[15]: # En super yaklasim
      # (ama 4 ana yonden baska, capraz yonlere de izin olsaydi)

N = randi([10,200]);
N=1000; # Hiz karsilastirmasi yapmak icin ayni N degeri
konum = [0,0];

tic();

konumlar = randi([0,1],[N,2]);
konumlar(konumlar(:,:)==0) = -1;

mesafe = norm(sum(konumlar))
toc()

```

mesafe = 52.154
Elapsed time is 0.00525904 seconds.

Bonus: daha önce ziyaret ettiği bir noktaya gelirse bu noktaya gitmek yerine başka bir yöne gitsin (10 puan); eğer 4 yöne de daha önce gidilmişse pes etsin (10 puan daha)

```

[16]: % 2 Boyutlu, 4 ana yone sarhos yuruyus problemi
      % Daha once gidilen yere gidilmez.
      % Gidecek yon kalmayinca programdan cikilir.
      %
      % FIZ219 - Bilgisayar Programlama I dersi
      % Dr. Emre S. Tasci <emre.tasci@hacettepe.edu.tr>

clear;

N = randi([10,200]);
N=1000;

konum = [0,0];
konumlar = [];
konumlar = [konumlar; konum];

```

```

olasi_yonler = [1 0;-1 0;0 1;0 -1];

% (0,0)'dan baslayip, 4 yone de gidebildigimiz
% icin konumumuz negatif degerler de alabilir.
% Halbuki, konumlari isaretleyecegimiz 'Harita'
% matrisimizin indisleri sadece pozitif degerler
% olmak zorunda. Bu yuzden bir numara yapip,
% orijinimizi matrisimizin ortasina tasiyoruz.
Harita = zeros(2*N+1,2*N+1);
knp1 = konum+N+1;
Harita(knp1(1),knp1(2)) = 1;

for i=1:N
    % Konumu kontrol et:
    pes_etsin_mi = 1;
    konum2harita = konum+N+1;
    for j = 1:4
        knp1 = konum2harita+olasi_yonler(j,:);
        if(Harita(knp1(1),knp1(2)) == 0)
            pes_etsin_mi = 0;
            break;
        endif
    endfor
    if(pes_etsin_mi == 1)
        printf("%d. adimda (%d,%d) cikmaza dustuk!\n",i,konum(1),konum(2));
        break;
    endif

    % Bu noktada biliyoruz ki en az bir tane gidilebilecek yer var
    olasi_konum = konum;
    knp1 = olasi_konum+N+1;
    while(Harita(knp1(1),knp1(2)) != 0)
        yon = randi([1,4]);
        if(yon == 1)
            % Dogu
            olasi_konum = konum + [1 0];
        elseif(yon == 2)
            % Bati
            olasi_konum = konum + [-1 0];
        elseif(yon == 3)
            % Kuzey
            olasi_konum = konum + [0 1];
        elseif(yon == 4)
            % Guney
            olasi_konum = konum + [0 -1];
        endif
    end
end

```

```

        knp1 = olasi_konum+N+1;
    endwhile
    konum = olasi_konum;
    konumlar = [konumlar; konum];
    knp1 = konum+N+1;
    Harita(knp1(1),knp1(2)) = i+1;
endfor

mesafe = sqrt(konum(1)^2 + konum(2)^2)

#konumlar

% Bundan sonrasi gorsellestirme ile ilgili

% Haritanin tutuldugu buyuk matriste, sadece ilgili
% bolgeye zoom'layalim:
min_max_x = [1:2*N+1](any(Harita,2));
min_max_y = [1:2*N+1](any(Harita,1));
min_x = min(min_max_x)-1;
max_x = max(min_max_x)+1;
min_y = min(min_max_y)-1;
max_y = max(min_max_y)+1;
Harita(min_x:max_x,min_y:max_y)

% Bu da harita ile uyumlu olarak konumlarin gosterilisi
plot(konumlar(1,2),-konumlar(1,1),"bo","markersize",10,'LineWidth',6,...
    konumlar(:,2),-konumlar(:,1),"-o",...
    konumlar(end,2),-konumlar(end,1),"rx","markersize",10,'LineWidth',6)
axis([min(konumlar(:,2))-1,max(konumlar(:,2))+1,...
    -1-max(konumlar(:,1)),1-min(konumlar(:,1))])

```

61. adimda (-8,8) cikmaza dustuk!

mesafe = 11.314

ans =

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51	52	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49	50	53	54	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	47	48	57	56	55	0
0	0	0	0	0	0	0	0	45	46	59	58	0	0	0
0	15	16	0	0	0	42	43	44	61	60	0	0	0	0
0	14	17	18	0	0	41	40	39	38	0	0	0	0	0
0	13	12	19	20	21	34	35	36	37	0	0	0	0	0
0	0	11	10	23	22	33	32	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	9	24	25	0	31	0	0	0	0	0	0	0
0	0	7	8	0	26	29	30	0	0	0	0	0	0	0
0	0	6	5	0	27	28	0	0	0	0	0	0	0	0

0	2	3	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

